

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 350 lej, félvre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 15. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 2

Botrány tört ki a bécsi kisebbségi kongresszuson

BÉCS. A most ülésező európai kisebbségi kongresszuson, ahol 40 millió népkisebbségnek panaszait tárgyalják, Szüllő Géza a csehszlovákiai magyar kisebbségek nevében elkeseredetten állapította meg, hogy az egymásután következő csehszlovák kormányok egyazon felfogással viseltetnek a csehországi népkisebbségek iránt. Egyetlen céljuk a kizsákmányolás és az elnyomatás.

A kisebbségi kongresszuson tegnap súlyos incidensek zajlottak le. A csehszlovákiai magyar csoport nevében gróf Eszterházy János nyilatkozatot akart felolvasni arról, hogy a csehek milyen brutálisan nyomják el a kisebbségeket, illetve elsősorban is a magyarokat. Wilfan elnök a nyilatkozat felolvasása ellen kifogást emelt és nem akarta engedni annak előterjesztését. Ebből olyan óriási botrány támadt, hogy az ülést félbe kellett szakítani.

Utólrerte a végzet

A nagy angol ujságíró, Seton Wattsont, ahogy jobban ismerik, Scotus Viator. Egész életében a magyar föld nemzetiségeiért harcolt s ebben a harcban odáig ment, hogy sokszor véka alá rejtette az igazságot, hogy ne lássa. A háború előtti időkben nem igen mult el egy hét sem anélkül, hogy Scotus Viator ne hallassa az ő érces hangját s ezen az érces hangon világá ne kiáltja, hogy a büös Magyarország mennyire leigázza a nemzetiségeket, lábbal tiporja a legemlékebb emberi jogokat. Aztán jött a nagy világégés. Amelynek ő is egyik tüzugyújtója volt. Aztán jött a nagy szétesés és új térkép-alakulás. Amelynek egyik legfőbb rajzolója volt. És többet nem törődött a nemzetiségi kérdéssel. Pedig csak ezután lett volna igazán nagy szükség az ő érces hangjára. De az angol érc-kakas elnémult. Nem akarta meglátni az új sebeket. Most aztán megkapta a méltó megemlékezést. Egy szerb titkos szövetség fekete listára vette, mint akit leghamarabb kell eltüntetni. Őt, a nagy szerb álmok hordozóját. Nem is tragikum ez. Inkább ironia. A sors maga egy nagy grimaszt vágott Scotus Viatorra.

Kolozsvár pénzügyi helyzete a legsivárabb képet mutatja

Dr. Flaviu Laurentiu polgármester-helyettes szigorú takarékoskosságot ír elő

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az új időközi bizottság — mint az új idők jele — a hagyományos szokásoktól eltérően tulnyomóan fiatal gárdából alakult. Jól van ez így, mert bár véleményünk szerint szükség van az öregek tanácsára, böles tapasztalataira és gazdag tudására, amint mondani szokás: jó az öreg a háznál, de a multak tapasztalatain okulva sokkal nagyobb szükségét érezzük a ma rohanvást száguldó gazdasági fejlődés idején a fiatalok tetterejének, kezdeményező tehetségének és nagyvonalu elhatározásainak.

Ily módon Kolozsvár város gazdasági újjászületése és fejlődése érdekében örömmel állapíthatjuk meg, hogy az új időközi bizottság tagjai — hozzászámitva a kisebbségi magyar és a zsidópárti tanács tagokat is — nagyrészt a fiatalok gárdájához tartoznak. Maga Deleu polgármester is — bár a férfikor delén áll — lelkes tervezgetéseiben, akcióképességében és célkitűzéseiben fiatalos energiára mutat, Moga főjegyző, kinek nagy tudása és gyakorlati tapasztalatai örökifjui munkakésztséggel párosulnak, még hosszú ideig a fiatal tisztviselő erők közé sorozható. De legjellegzetesebb kifejezői az új idők közgazgatási fejlődésének és intenzív várospolitikájának dr. Laurentiu Flaviu helyettes polgármester, dr. A. Th. Muresan és Curea tanácsosok.

Munkatársunk tegnap hosszabb beszélgetést folytatott dr. Laurentiu Flaviu helyettes polgármesterrel, aki az új időközi bizottságban a város pénzügyi igazgatását intézi s az ideai költségvetés alapját képező pénzügyi mérleget állítja össze.

Üres a városi pénztár

— Kolozsvár város pénzügyi helyzete — mondotta a helyettes polgármester — jelenleg szomorú képet mutatja az előző rendszerek minden koncepció nélkül való, kapkodó és szüklátókörü féleredményeinek. A város többmillióes deficiittel dolgozott. Legfontosabb közintézményeink és közszükségleteink égető problémákkal maradtak reánk, amelyeknek szakszerű,

kielégítő megoldására a városnak semmi fedezete sincs.

— A mi legfontosabb feladatunk tehát az, hogy szakszerűen kidolgozott és nagyszabásu, megvalósítandó tervekkel pótoljuk az előző rezsim mulasztásait, helyreállítsuk a város pénzügyi egyensúlyát, megállapítsuk a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő s célszerű költségvetést s így megalapozzuk Kolozsvár város gazdasági és kulturális fejlődését.

Az új költségvetés

— Az ideai költségvetést a munkában levő pénzügyi mérleg alapján fogjuk felállítani, ez a mérleg valószínűleg a jövő héten készül el s kerül a városi közgyűlés elé. Az új költségvetésnél a legszigorubb gazdasági elvek alapján arra fogunk törekedni, hogy

a legnagyobb takarékoskosságot fejtjük ki és leépítést hajtsunk végre az adófizető polgárság érdekében.

Sajnos, ezt a leépítést csak dologi téren eszközölhetjük, mert a tisztviselői státusz törvényes szabályai ellenére

a városi tisztviselők számát és fizetését semmi körülmények közt sem redukálhatjuk.

Kolozsvár város polgársága tehát — a fenti nyilatkozat szerint — egy új várospolitika jegyében a feltétlen takarékoskossá és gazdasági leépítés elve mellett remélheti a további városfejlesztés megoldását.

ILEANA HERCEGNŐ HAZAJÖN

BUCURESTI. A királyi családban örvendetes események követik egymást. Mária királyné tegnap Bukaresten keresztül Szinajába utazott. Innen a királyné Brani kastélyába megy, ahol bevárja Ileana hercegnő és férje, Habsburg herceg érkezését. Mint ismeretes, a hercegnő anyai örököknek néz elébe. A másik hír Mihály vajdáról szól. Mihály trónörökös, aki az elmúlt héten egy közoktatásügyi miniszter elnökle alatt álló bizottság előtt sikeresen letette a negyedik elemi osztály vizsgáját, Maiajába utazott és ott fogja eltölteni nyári vakációját.

Ma hozzák nyilvánosságra a nemzeti parasztpárti jelöléseket

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nemzeti-parasztpárt intéző-bizottsága tegnap este véglegesen döntött a választási jelölések ügyében. Az intéző-bizottság határozata értelmében

a nemzeti-parasztpárt a végleges listákat csak ma közli a nyilvánossággal.

Értesülésünk szerint a kolozsvári és kolozsmegyei jelöltek a régiek maradtak dr. Hatieganu Emil listavezetővel. Erdély többi megyében és a regátban új nemzeti-parasztpárti politikusok is kaptak helyet. A párt intéző-bizottsága Goga disszidensei közül dr. Prie Octavian volt államtitkárt és Jacob János volt prefektust Erdélyben, Vlasca kolozsvári tanárt pedig Bukovinában jelölte. A disszidens lupisták egyelőre nem kaptak mandátumot.

A beszerce-naszódmegei jelölések körül élénk harcok voltak a nemzeti-parasztpárt kebelében. Pop Leonida és dr. Moldovan Victor is listavezető akart lenni Besztercén. Az ellentéteket a párt központi intéző-bizottsága úgy oldotta meg, hogy az első helyre Vajda-Voevod Sándor miniszterelnököt jelölte, míg a második helyet a százszoknak tartották fenn s csak a harmadik hely jutott Pop Leonidának. Dr. Moldován Victort pedig a szenátori lista vezetőhelyén jelölték.

JULIUS 5-ÉN JÖNNEK A SZAKÉRTŐK

BUCURESTI. A Népszövetség pénzszakértői, akiket a Vajda kormány hívott meg az állam pénzügyi reorganizálásának előkészítésére, az eredeti tervtől eltérően, július 5-én érkeznek az országba. A szakértő bizottság egyik tagja, Lovday angol szakértő pillanatnyilag Ausztria pénzügyi helyzetének tanulmányozásával van elfoglalva, úgyhogy ő előreláthatólag csak a jövő héten jöhet az országba. A kormány minden előkészületet megtett már a szakértők fogadására. Az egyes minisztériumok már több mint egy hete dolgoznak azokon a jelentéseken és statisztikákon, amelyeket a szakértők munkájuk során fel akarnak használni.

Befejezés előtt a lausannei konferencia is

LAUSANNE. Németország általános összegének nagyságára nézve nem sikerült még ezideig megállapodni. MacDonalddnak az az óhaja, hogy a lausannei értekezletet tovább folytassák, de vasárnap, legkésőbb azonban hétfőre befejeződik. Az ülésen sikerült a francia és német delegációk felfogását egymáshoz közel hozni.

Németországban tovább folynak a zavargások

A birodalmi kancellárt is kiakarják utasítani

MÜNCHEN. Szerdán este a vasfront szervezetek gyűlést tartottak, amelyen Högener dr. szónokolt, mintegy 15 ezer főnyi tömeg előtt. Högener többek között kijelentette, hogy

ha Pappen kancellár Münchenbe jön és ott valami alkotmányellenes dolgot fog cselekedni, azonnal kiutasítják.

Högener ezekután hangsúlyozta, hogy a szociáldemokraták is csak addig támogatják a kancellárt, míg a weimari alkotmányosság alapján áll. Abban a pillanatban, mikor a kancellár eltér ettől, a szociáldemokrata párt a legádázabb harcot indítja be Pappen ellen. A gyűlés után a kommunista elemek zavart akartak csinálni a tömegben, de a rendőrség erőyes közbelépése következtében csak könnyebb sebeülések történtek.

Megölte a feleségét azután öngyilkosságot kísérelt meg

CALARASI. Borzalmas családi dráma játszódott le a napokban Calarasiban, melynek tragikus hősei egy fiatal erdélyi házaspár. Kurta Anna 23 éves fiatal asszony, miután nem tudott kijönni férjével, Kurta Sándorral, 2 éves kisleányával együtt ott hagyva férjét és beállott szolgálni Calarasiba. A napokban a férfi felfedezte feleségének tartózkodási helyét, elment utána s hosszasan kérlete, hogy térjen vissza. Az asszony kijelentette, hogy többet nem akar férjével élni, s kérte, hogy hagyjon neki békét, mert úgy sem megy vissza hozzá. Erre a férj elővette kését és két szúrással megölte feleségét, majd önmagát szurta mellen. A mentők kiszállottak a helyszínére s a vérében fetrengő házaspárt kórházba szállították. Az asszony kisenvedett, s a férfi életben maradásához sincsen sok remény.

RÁDIÓ

SZOMBAT, július 2.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19:10: Rádiózenekar. 20: Rádiószabadegyetem. 20:20: Gramofon. 21: Könyvű zene. 21:20: Rádiószínház. 22: Román zene.

Budapest. 11:15: Postászenekari hangverseny. 14: Déli harangszó. 14:05: Eugen Stepat balalajka zenekara. 18: Gyermekrádió. 19: Pertis Jenő cigányzenekara. 20: Rádiószok postája. 20:30: Gramofon. 21:30: Munkás dalegyet hangversenye. 22:15: Mocsányi-Lakos duo. 23: Honvédszenekari hangverseny. 23:45: Előadás. Utána Kiss Béla cigányzenekara.

Bécs. 13:30: Geiger-zenekar. 15:45: Tauber Richard gramofonon. 18: Haydn hangverseny. 19: Hangverseny. 21:35: Vegyes énekhangverseny. 24:15: Cigányzene Budapestről.

Muresan pénzügyi inspektor megígérte, hogy az adóbehajtásoknál figyelembe veszi a mai rendkívüli helyzetet

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Kereskedő Tanács küldöttsége Comsa Jónel elnök, dr. Adrian Jacob alelnök, Gr. Romanovici főtitkár és Viorel Todor pénztárnok vezetésével tegnap délelben megjelent C. Moscuna pénzügyi inspektornál és rámutatva a kereskedelem súlyos helyzetére a hátralékos és folyó adók behajtásával kapcsolatban emberséges elbánást kért a kereskedők részére, továbbá kérte, hogy az ez irányban kapott felső rendelet végrehajtása ne vezessen az adózók tönkretételére. Moscuna inspektor megmutatta a delegációnak

a pénzügyminiszteri utasításokat, melyek maguk is előírják, hogy az adóbehajtás új eszközrendszere, hogy kikérültsék az adózó elemek tönkretétele

és a teljes szigorral való eljárást főleg azok ellen írja elő, akik évek óta tartoznak. Rendetlenül, túlvontatottan fizetnek és megállapítható, hogy rosszakaratúak és nem igyekeznek rendszeresebben eleget tenni az állammal szembeni kötelezettségeiknek. Az állam kénytelen a behajtást erősíteni, mert másképpen képtelen a tisztviselőit, nyugdíjasait fizetni.

Kijelentette Moscuna inspektor, hogy figyelemmel van és lesz a kereskedők nehéz helyzetére

és hogy a kapott rendeletek végrehajtásánál teljes jóakarattal fog eljárni mindazokkal szemben, akiknél az állammal szembeni kötelezettségeik teljesítésében szintén jóindulatot, igyekezetet tapasztal. Ami a kincstári végrehajtó közegek eljárását illeti, kéri, hogy mindazon eseteket, amikor azok eljárásukban nem tartanak tiszteltetben a végrehajtási törvény előírásait, az új konkrét esetek azonnal hozassanak az ő tudomására, hogy ő is azonnal megtehesse a szükséges intézkedéseket.

A Kereskedő Tanács egyidejűleg memorandumban kérte a pénzügyminisztériumtól, hogy a kereskedők helyzetének könnyítése végett a folyó évi adók rendszeres fizetése mellett a hátralékos adóknál kisebb havi részletekben való fizetést engedje meg, mert ezeknek egyszerre való követelése a kereskedő amugyis nehéz helyzetét teljesen megrendíti. A memorandumban kérte a Sfatul azt is, hogy a kereskedők birtokában levő állami utalványok fogadtassanak el azok adójában.

A régi és új barátnő szerelmi harca börtönbe juttatott egy vállalkozót

BUDAPEST. Pataky Ferenc, aki vagyonos ember, sőt többszörös háztulajdonos, 1930. nyarán megbízást kapott egy bérház felszerelésébe, kinjárt a bérházban, hogy vajon Pataky a munkát megkezdte és néhány alkalommal személyesen is kinjárt a bérházban, hogy vajon munkái pontosan végzik-e a reájuk bízott feladatot.

A szóbanforgó bérpalota egyik első emeleti lakásában egy budapesti nagybank igazgatója lakik, akinek két kisgyermek mellett egy fiatal német nevelőnő volt.

A nevelőnő feltűnően csinos lány volt s így a vállalkozó körutjai során több ízben bement néhány percre a bankigazgató lakásába.

Az egyik augusztusi napon ez a látogatás néhány óránál tovább, pontosan két óra hosszát tartott. Az építési vállalkozó előadása szerint, az előszobájában álló nevelőnő hívta őt azzal, hogy a villanynak valami baja van, nézze meg. Pataky be is ment.

Hi azután a lakásban mi történt, azt amikor két óra leteltével többféleképpen mesélik el. Tény az, hogy amikor két óra leteltével később felpattant a bankigazgató lakásának ajtaja, azon

zúzott, rákvörös arccal, öszszetértett ruhában rohant ki a fiatal nevelőnő, mögötte pedig az építési vállalkozó.

A leány egyenesen beleütközött egy fiatal hölgybe, aki felfelé tartott a lépcsőn.

Huszonnégy órával később detektívek jelentek meg a vállalkozó lakásán és közölték vele, hogy erőszak bűntette miatt a nevelőnő feljelentést tett ellene. Másnap letartóztatták az építési vállalkozót, majd kéthónapi vizsgálati fogság után főtárgyalásra került az ügy. A törvényszék hathónapi börtönre ítélte Pataky Ferencet és ezt az

ítéletet később úgy a tábla, mint a Kuria is jóváhagyta.

Alig szabadult ki a fogházból az építkezési vállalkozó, perurafelvételt kért azoknak a döntő bizonyítékoknak alapján, amelyek később kerültek tudomására.

A Tábla elrendelte, hogy a vállalkozó felterjesztésében szereplő új tanukat hallgassa ki a törvényszék.

A perurafelvételi kérelemben a vállalkozó, illetve ügyvédje mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy két óra hosszát nem lehet dulakodni.

A lány ugyanis azt mondta, hogy amikor az építkezési vállalkozó belépett a lakásba, azonnal erőszakoskodni kezdett vele és ez a dulakodás addig tartott, amíg csak el nem távozott. Már pedig az behizonyosodott, hogy Pataky látogatása a bankigazgató lakásán pontosan két óra hosszát tartott.

Bizonyítani kívánta dr. Virágh Gyula ügyvéd beadványa azt is, hogy a leány — presszió hatása alatt cselekedett, amikor a feljelentést megtette.

Az az idegen hölgy ugyanis, akibe a lépcsőházban azon a nevezetes délután beleütköztek, Pataky Ferenc régi barátnője volt.

A védelem szerint az építkezési vállalkozó távozása után Kerényiné odament a leányhoz és megfenyegette azzal, hogy ha nem tesz azonnal feljelentést a férfi ellen, úgy ő nyomban elmond mindent a gazdájának, sőt Brűnnben lakó szüleit is értesíti levélben a történetekről.

A védelem előadása szerint tehát ezzel a fenyegetéssel vette rá Kerényiné a fiatal, tapasztalatlan nevelőnőt arra, hogy a törvény védelmét kérje az építkezési vállalkozóval szemben.

Villany-, házitelefon-, csengő- és vízvezetékcsatlakozási munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram Iancu
(Petőfi-u.) 17. szám.

A nevelőnő sem tagadta, hogy tényleg ő volt az, aki Patakyt a lakásba hívta.

Hosszas tanácskozás után a bíróság meghozta végzését, amely helyet ad az urafelvételi kérelemnek és elrendeli a jogerősen hat hónapi börtönre ítélt Pataky Ferenc építkezési vállalkozó ügyének újra való tárgyalását.

Pataky Ferenc ügyében az új tárgyaláson a bíróság a tanuvallomások után minden bizonnyal rehabilitálni fogják a régi és új szerető közös feljelentése alapján meghurcolt vállalkozót.

Közgazdaság

ENYHÍTENI FOGJÁK A DEVIZA RENDELETET

BUCURESTI. A Grigore Filipescu párt lapjának, az Epocának értesülése szerint a Banca Nationala igazgatóságát az a terv foglalkoztatja, hogy a deviza korlátozási intézkedéseket rövid időn belül felgyűssze.

Ugyancsak ezzel kapcsolatosan az Adevarul azt írja, hogy Teodor Orgidan, a kereskedelmi kamarák szövetségének elnöke audiencián jelent meg Mironescu pénzügyminiszter, Lugoseanu iparügyi miniszter és Constantin Anghelescu bankkormányzó előtt. Orgidan hivatkozott arra, hogy Románia kereskedelmét és iparát különösképpen az effektív valuta beszerzése körüli nehézségek miatt súlyos károsodások érik. Éppen ezért kérte az illetékeseket, hogy a megszorító intézkedéseket helyezték hatályon kívül.

VÁLASZTÁSI JÓSLATOK

BUCURESTI. A Lupta értesítője szerint a liberális párt körében a jelölő listák összeállítása körül napirenden vannak a veszekedések. A vidéki szervezetek nem akarják respektálni a központ által meghatározott jelöléseket, ezenfelül pedig az ifjú liberálisok szemelmezik azt, hogy képviselőik nem jelölték esélyes helyeken.

Tighinában Tancred Constantinescu volt iparügyi miniszter, az ottani liberális pártszervezet elnökét állította a központ a lista első helyére. A helyi szervezet azonban saját emberét kívánta listavezetőnek, úgyhogy Tancred Constantinescu jelölését vissza kellett vonni.

Politikai körök prognózisai szerint a választások meglepetése dr. Lupu pártjának előretörése lesz. Hasonlóképpen sok szavazatra számíthat a liberális párt mindkét frakciója. Nem lehet kétséges viszont, hogy a nemzeti parasztpárt jóval több szavazatot fog kapni, mint amennyi szükséges a parlamenti többség biztosításához.

H I R E K

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 2 Szombat. Róm. kath.
Sarl. B. A. Ottokár. Görög.
V. Maici D. Prot. Maria. Izr. 28. Szivan.

Jóreggelt!

Okos ember az új fürdőtanácsos. Box-iskolát létesít a sirandon. Ebben az iskolában a közönség megtanul majd védekezni az elcsaltató pofonok ellen.

Beszterce ostroma. Új Mikszáth regény. A hőse dr. Moldovan Victor ügyvéd, aki mindenáron képviselő akart lenni Besztercén. Végül sikerült Besztercét bevennie. A nemzeti-parasztpárt is bevette Moldovánt a listára — harmadiknak.

Az olberálisok pálasztási körútján némi eredményt értek el, amire egyszerre felélénkültek és szörnyen bizakodók lettek. Ducák elfelejtik, hogy a kis egér is egy szem szőlőtől rugott be.

Gogák alig kaptak Kolozsváron embert a jelölőlista aláírására. Még borral sem tudtak híveket verbuválni. Kiderült, hogy minden gogista — bornemissza.

Maniu tegnap egy nyári vendéglőben pacsorázott s megvette a „Jóestét” legfrissebb számát. Ebből is látszik, hogy a „badacsonyi remete” újra aktív részt vesz a politikában...

Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változóan felhős, igen meleg idő várható. Egyes helyeken zivatarhajlam.

Inspekción gyógyasztárak. Dr. Kohn Főter, Somlea Ferenc Józeft-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth Lajos-utca.

A magyarországi szenátorjelölések. A magyarországi szenátorválasztásokkal kapcsolatosan újra megértesítjük azt a híradásunkat, hogy a központi intézőbizottság határozata a szenátorjelölések tekintetében helyi engedményeket biztosít a tagozatoknak. Ez intézkedés természetesen csak arra irányul, hogy a szenátorjelölések a helyi viszonyoknak megfelelően alakuljanak ki, de önként adódik, hogy ezek a jelölések továbbra is a központi intézőbizottság végleges döntése alá tartoznak.

Hír a nyugdíjas frontról. Az általános nehéz helyzet könnyítése céljából a nyugdíjas szövetség vezetősége a csatlakozott vasutas nyugdíjasok vezetésével megkérte a CFR hozzájárulását ahhoz, hogy évvégi utólagos elszámolásra a vasutas tagok nyugdíját a CFR pénztárak fizethessék. Mivel azonban a Casa de Pensie, ahová jóváhagyás céljából kellett fordulniok, ridegen elzárkózott az ügy ilyen megoldása elől, ami pedig a többnyire vasutasokból kikerült nyugdíjasokra nézve lényegesen javulást jelentene, így a nyugdíjasok helyzetének megkönnyítésére irányuló törekvés hajótörést szenvedett. Itt említi meg, hogy az egyesület vasárnapi gyűlése elmarad, mert Pop Valér volt kormánybiztosnak, az egyesület agilis elnökének Temesvárra kell utaznia a bánati szövetség gyűlésére.

Hetvenkét rendőr három havi hátralékos fizetését várja az új tanácstól

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután egy közrendőrökből álló hat tagú küldöttség várakozott a polgármesteri hivatal előszobájában. Ez a küldöttség már nem először jelent meg a polgármester előtt, hogy fizetésük kiutalását kérjék, azonban eddig eredménytelenül edőszobáztak. Hetvenkét városi fizetési listára bevezetett rendőr van Kolozsváron és egyikük sem kapott még egy lejt sem három hónap óta, azzal szemben, hogy az államlistára felvett rendőrök tegnap megkapták össze hátralékban levő fizetésüket április hónapot kivéve. Még akkor is nehéz volna a megélhetésük ezeknek a szegény

embereknek, ha a 2000. lejes fizetésüket pontosan megpáknák, így azonban igazán nagyon terhes az életük. Adósságot-adósságra halmoznak, de az a kérdés, hogy ma ki ad hitelt és ha ad is, milyen uzsora áron ezeknek az embereknek. A 72 családos, több gyerekes rendőrnek minden bizalma az új polgármesterben és az új interimár bizottságban van, akik meg is ígérték a fizetésük kiutalását, s valószínűleg segíteni is fognak a minimális fizetésű nyomorgó közrendőrökön, akik éjszakájukat és nappalukat feláldozzák a közbiztonság érdekében.

Mindenkinek tudnia kell, hogy

C Z I N K

fest, tisztít, a legjobban
és legolcsóbban!

A városi főorvos akciója a hamisított élelmiszerek ellen. A városi élelmiszer ellenőrző hivatal nagy apparátussal folytatja megkezdett, energikus munkáját. Dr. Vlad Aurel főorvos nagy lelkiismeretességgel tölti be hivatását és igyekszik a köznek legnagyobb szolgálatot tenni, hogy megóvja az élelmiszerfogyasztó közönséget a megfertőzött, hamisított élelmiszerektől. Véleménye szerint a legtöbb élelmiszerpanama a tej, a paprika és az ecet forgalomba hozatala körül fordult elő. A tejet vízzel, a paprikát pirosra festett liszttel hamisították, míg az ecetet rosszul készült ecetszeszből állították elő. Erélyes akciója körülbelül kiküszöbölte a tej és paprika hamisítványok piacra jutását, egyben elrendelte, hogy az ecetszeszt ezután csak lezárt üvegekben, címkével ellátva lehet árulni. Kémiai felszerelésük még nem elég tökéletes, sőt egy ideig vegyszerek sem voltak, s csak sok utánajárással sikerült kicsikarni a várostól egy kémikus felvételét, aki most a primitív felszerelésekkel igyekszik hivatásának eleget tenni. A fontosabb analízisre való anyagot Nagyváradra küldik. Dr. Vlad tisztí főorvost törhetetlen ambíció és odaadás hevíti s reméljük, hogy a még egész fiatal hivatal szép eredményeket fog elérni.

Nem helyezik el a Széchenyi-terti piaci árusok sátrait. A városi tanács mai gyűlésén elhatározta, hogy a Széchenyi-terti piaci sátrakat nem fogja máshová elhelyezni, ameddig az új vásárcsarnok fel nem épül. Ez az intézkedés annak tulajdonítható, hogy a város egyrészt nem akar új költségekbe bocsátkozni, másrészt nem akarja megbontani a mai piaci orvosságot.

Autógázolás. Tegnap este 8 órakor a Wesselényi Miklós-uccában az Apostol gyógyszerár előtt a 423-as kolozsvári taxi elütötte Diószeghy Eszter 23 éves cselédleányt. Az elgázolt leány kisebb sérüléseket szenvedett, sebeit a mentők kötézték be.

Lezuhant a háztetőről. Tegnap este Kovács István telefon- és villanyszerelő a Str. Boviza 12. számú ház tetejéről munka közben lezuhant. A telefonmunkás éppen egy drótot akart elvágni, mikor hirtelen egyensúlyát veszítve legurult és a hátra esett a négy méter magas háztetőről. A helyszínre mindössze egyetlen jelentéktelen Nagy mentőorvos szállott ki. Kívül külső sérülés látható a betegen, azonban nagyon súlyos belső zúzódásokat szenvedett. Kovács István annyira összetörte magát, hogy nem bírt a lábára állani és tüdőjén hatalmas ütést kapott. A mentők a beteget saját lakására szállították.

A kínai diákok megtámadták a közoktatásügyi minisztert. Nankingban a közoktatásügyi minisztert megtámadták az egyetemi hallgatók és súlyosan megsebesítették. A rendőrségnek csak nehéz küzdelmek után sikerült megmenteni a dühöngő ifjúság kezei közül a minisztert. E támadás következtében a nankingi egyetemet bezárták.

A marosvásárhelyi MTE Kolozsváron. Amint már jelentettük, az Universitatea vasárnapra a nagyváradi Törekvés csapatát hívta meg vendégszereplésre. A találkozás eddig ismeretlen okok miatt elmarad. Helyette a Románia csapata játszik a marosvásárhelyi MTE-vel revánsmérkőzést. A főmérkőzést megelőzően Románia-CFR ifjúsági csapatai mérkőznek. A mérkőzések szünetjében KMSC-Románia kerékpárverseny lesz.

Forró zsírral összeégette magát. A Str. Silistrei 9. szám alatti lakásán Kiss Györgyné 54 éves háziasszony tegnap délután mindkét karját súlyosan összeégette. Tésztasütés közben történt a szerencsétlenség. A zsíros edény egy vigyázatlan pillanatban kicsuszott kezéből s a forró zsír végig ömlött a nő karjain. A beteg sebeit a mentők kötézték be, majd a bőrgyógyászati klinikára szállították, ahol a kezelő orvos másodfokú égési sebeket állapított meg.

Új élet indul a kolozsvári Kereskedő Tanácsban. A Kereskedő Tanács (Sfatul Negustoresc) irodája a Kereskedelmi és Iparkamara Bocskai-terti új palotájába költözött át (bejárat Bocskai-ter felől) és hétfőtől kezdve ott áll rendelkezésére a kereskedőknek. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a Kereskedő Tanács (Sfatul Negustoresc) beindított újjászervezési mozgalmát egy újabb lépést tett előre, a szakmai szakosztályok kiépítésének megkezdésével. Hétfőtől kezdve 10 napon át mindennap 3-4 szakmával külön-külön tartanak értekezletet a szakosztályok megszervezését illetően és ezen értekezletet a szakosztályok megszervezését illetően és ezen értekezletek lejárta után fogják az egyes szakmabeli kereskedőket alakuló gyűlésekre meghívni. A szakosztályok megalakulása után teljes mértékben meg fog indulni a kitűzött munkaprogram végrehajtása. Az első szakmai értekezletek hétfőn, folyó hó 4-én d. u. 6 órakor a tűzifa és építőanyag, 7 órakor az üveg és porcellán áru és fél 9 órakor a fűszer, csemege és szatós kereskedőkkel lesznek. Kedden délután 6 órakor az ügynökségek és képviselők, 7 órakor az órák és ékszerész, fél 9 órakor pedig a cukorka szakmák értekezletét tartják meg.

Védekeznek a franciák. Bukarestből jelentik, hogy a francia kormány a folyton növekedő cipőimport ellen újabb magas behozatali vámmal és bizonyos különleges taxákkal védekezik. Felemelték még ezenkívül egy néhány más árunak a vámját is, mint amilyen a kaolin, az ékszer, bizonyos ceruzafajták, stb.

Egy veszedelmes kémnő halála. Egy londoni olcsó penzióban világitógázzal megölte magát Ivy Pagis, aki a világháborúban az angol hadvezetőség egyik legveszedelmesebb kémje volt. A csábítóan egy német nagykereskedővel feleségül vette magát és ílymódon előkelő társadalmi szerephez jutott Németországban, ahol egy tábornok páncélszekrényéből több fontos titkos vezérkari iratot lopott el, majd apácának öltözve Hollandián át Angliába menekült. A háború után a hadvezetőség megvonta tőle támogatását. A fényűzéshez szokott nő nyomorában ivásra adta magát és teljesen elzüllött.

Egy berlini orvostanár halála Bécsben. Bécsből jelentik, hogy az egyetemi szemészeti klinikán tegnap hirtelen meghalt dr. Blumenreich Lajos berlini hírneves egyetemi tanár, aki egy hónappal ezelőtt jött Bécsbe, hogy szemoperációnak vesse magát alá. Szívszélhűdés ölte meg.

Achistid gróf izgatottan száll ki a taxiból a pályaudvar előtt. Egyik barátja éppen akkor száll ki szintén egy másik taxiból. Bemennek a perronra. A vonat még bent áll.

Tyü, ha most itt lenne a podgyászom, én is elutazhatnék, — mondja Achistid.

Hogyan, hát te nem akartál elutazni? — kérdi a másik.

Oh igen, de azt hittem, ugyis lekéstem a vonatból, hát úgy jöttem ki, hogy el sem hoztam a podgyászomat...

JÓKARBAN levő olcsó gyermek-kocsit veszek. Cím a kiadóhivatalban.

Gavallérkatonaszökevény

TIMISOARA-TEMESVÁR. A Târnu-Măgurelei rendőrség 30-án átiratot intézett a temesvári rendőrséghez, amelyben kéri, hogy azonnal vezesse be a nyomozást egy Makkai Károly nevű katonaszökevény ügyében, aki nagyobb összeget rabolt el gazdájától és azután megszökött. Az eset előzményei a következők:

Makkai Károly Tr.-Măgurelen teljesített katonai szolgálatot, ahol Enache orvoskapitánynál nyert beosztást, mint soffőr. Junius 26-án éjjel gazdájának távolléte alkalmával betört a lakásba és a wertheim szekrényből elrabolt 50 ezer lej készpénzt, amivel aztán meglokkolt. A rendőrség a nyomozás szálait Temesvár felé vezette, mivel Makkai oda való illetőségű. A temesvári rendőrség rögtön bevezette a nyomozást, ami sikerre is vezetett, amennyiben a fiatal betörőt a róvaci-Kacsik-féle éjjeli mulatóban megtalálták tökrészen barátnőinek társaságában. Letartóztatása után kihallgatták s ő tetőt be is vallotta. A betörő katonánál a lopott összegből mindössze 26 ezer lejt találtak meg, a többit az uton költötte el, mert autóval jött Temesvárra, ami 11 ezer lejbe került, ruhát vett és barátnőt is felöltöztette. Makkai nem akart Temesváron maradni, hanem át akart szöni Magyarországra, de ezt a tervét már nem valósíthatta meg. Az ügyészség a gavallérkatonaszökevényt visszakísérteti Tr.-Măgurelra.

350 LEJÉRT 4 ÉVI FEGYHÁZ

CLUJ-KOLOZSVÁR. A besztercei törvényszék Apter Ábrahám munkanélküli soffőrt és Frumos Gavrilă 24 éves parasztlégényt, rablás büntetéseért 6 évi fegyházra ítélte el. Felelősség folytán tegnap került a királyi tábla második szekciójára elé ez a bűnügy, amely 1931 december 9-én éjjelkor játszódott le Colibita községben. Az ügy olyformán kezdődött, hogy a vádlottak reveolverrel és katona hajonettel ellátva éjjelkor behatoltak erőszakkal Somesan Leon parasztagdának a szobájába, aki az ajtót feszítő rablókat fejével a kezében várta. A rablók azonnal leszerelték a hetvenéves parasztagdát, aztán megkötözték a kezét-lábát s a mestergerendára akasztották fel. Az öreg parasztagda sirva vallotta be, hogy csak 350 leje van odahaza, mire a rablók elvették a tüszében levő pénzt és az őreget jól elverve, eltávoztak. Csak a különös véletlen folytán sikerült megtudni a rablók személyazonosságát, akik tettük elkövetésekor álarcot viseltek. Dr. Giurgiu János, a két vádlott védője a jogi minősítést bírálta, mert szerinte a besztercei törvényszék minősített rablásban mondta ki a vádlottakat bűnösnek, holott csak egyszerű rablás esete forog fenn. A tábla helyét adott a védelemnek és a büntetést 6 évről 4 évre szállította le. Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlottak megnyugodtak.

— Belefulladt egy katonatiszt az Olthá. Jon Morarescu főhadnagy fürdés közben Jibla község határában belefulladt az Olt folyóba. A szerencsétlenül járt tisztnek a holttestét nem sikerült megtalálni.

Egyelőre sűrű homály fedi Rusu Simon rejtélyes halálosétét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóes-tét!” tegnapi száma kimerítő hírt adott Rusu Simon városi főszámvévő rejtélyes halálának meglepő fordulatáról, a szakértő orvosok véleményéről és az ügyészség legutóbbi intézkedéséről, amellyel az egész várost megdöbbentő arzénmérgezési eset kivizsgálását rendelte el.

Azt is megírtuk a titokzatos haláleset kapcsán, hogy az ügyészség rendeletére Rusu Simonnak a boncolásnál elkülönített belső szerveit a kémiai vizsgálat megejtése végett a bukaresti orvostani intézetbe szállították s ennek szakértői véleménye fogja irányítani a nyomozás további szálait. Amíg ez a döntőerejű orvosi vélemény a kolozsvári ügyészséghez meg nem érkezik,

Rusu Simon halálosétét egyelőre a legsűrűbb homály fedi s minden találgatás vagy gyanúsítás korai és egyoldalú jellegű.

Bireescu vezetőügyész a vizsgálat ügyében a következő hivatalos nyilatkozatot adta:

— Ebben az ügyben mindössze

annyit mondhatok, hogy minden olyan halálesetnél, amely hirtelen történt, a klinika felszólítására hivatalból megindítjuk a vizsgálatot, hogy a hirtelen halál okát meg lehessen állapítani.

További nyilatkozattétel előtt a vezetőügyész a leghatározottabb formában elzárkózott.

A megrendítő tragédia legújabb eseménye az, hogy a kolozsvári ügyészség a boncolásról felvett jegyzőkönyvet tegnap átküldte a rendőrségre, ahol Draghiciu rendőrigazgató a rejtélyes haláleset ügyében tegnap délután megkezdte a kihallgatásokat. Kihallgatták Moldovan György városi számvévősi szolgát, továbbá Szabó Irma varrónőt és hugát Szabó Zsófiát, akik Rusu utolsó ebédjénél jelen voltak és Bálint Katalin szakácsnőt. Draghiciu bünyügyi osztályfőnök a leghatározottabban kijelentette, hogy

a tegnapi kihallgatások teljesen eredménytelenek s így Rusu halálosétetének ügyét az újabb kihallgatásokig a bizonytalanság homálya borítja.

Igyék Azuga-sört!

A resicai igazgatóság nem a munkások kifizetésére fordította a kapott pénzt

BUCURESTI. Amint napokkal ezelőtt megírtuk már, a kormány a resicai bányamunkások bérhátalékának kifizetésére 10 millió lejt utalt ki az igazgatóságnak az a határozott rendeltetéssel, hogy az összeg csak a fennfenti célra fordítható. Ugyanakkor pedig kiállításba helyezték azt is, hogy a további állami tartozásokat is ki fogják utalni, hogy az elégedetlen munkások hátralékos béreit rendezni tudják. Ami szinte előre látható volt, az igazgatóság és a munkások között differenciák keletkeztek a kifizetés körül és pedig azért, mert az igazgatóság a kiutalt pénzt nem fordította teljes egészében a munkások fizetésére.

A resicai művek igazgatósága az új fordulatról értesítette a munkaügyi minisztériumot s közölte, hogy az üzem munkásai még mindig nem akarják felvenni a munkát Ioanitescu munkaügyi minisz-

ter azonnal vizsgálatot rendelt el, amely a következőket állapította meg:

A kormány Ioanitescu miniszter intervenciójára 10 millió lejt utalt ki a Resicai Műveknek, azzal a kizárólagos rendeltetéssel, hogy ebből a pénzből kifizessék a vállalat alkalmazottait és munkásait. A Resicai Művek ezzel szemben a pénz egy részét más célokra fordították.

A munkaügyi miniszter egy vezérfelügyelőt küldött ki Resicára a kérdés likvidálására.

A munkásság körében nagy az elkeseredés s nem akarják mindaddig felvenni a munkát, amíg az igazgatóság nem fizeti ki bérhátalékaikat, legalább is olyan mértékig, ameddig a kormány erre a célra már pénzt bocsátott rendelkezésre.

Vasárnap délelőtt nagy propaganda gyűlést tart a „Közgazdasági Front”

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az enyhülni nem akaró krízis kiölte már az emberek bizalmát minden politikai párttal szemben, amelyek fényes ígéretekkel elkápráztatják a hiszékeny választópolgárt, de amely ígéretek mindig csak zengzetes programbeszédnek maradnak.

Ezeknek a bizalmatlanságnak a következménye az, hogy a gazdasági érdekképviselők: a Kereskedők országos tanácsa, a Gazdák országos szövetsége, a Gyümölcsstermelők országos egyesülete, a Ro-

mániai kisiparosok országos szövetsége, a Kereskedelmi tisztviselők és alkalmazottak szövetsége, a Gyógyszerészek szövetsége, az erdélyi kiskereskedők egyesülete, a Szálloda, vendéglő és korcsmatulajdonosok erdélyi szövetsége, a Gazdák aldunai szövetsége és végül a Romániai zsidók országos szövetsége közös frontba egyesült, az úgynevezett „Frontul Economic”, azaz „Közgazdasági Front” elnevezés alatt. Ez a nálunk szokatlan színezetű alakulat szintén

igen radikális programmal lép a választás porondjára. Programja szerint törekedni fog megszüntetni az olyan állami rendelkezéseket, amelyek megakadályozzák a szabadforgalmat, állást fog foglalni, amellyel, hogy a konverziót kiterjesszék a kereskedő és a dolgozó társadalomra is, védekezni fog a korrupció ellen és oda akar hatni, hogy

azokon a közigazgatási területeken, ahol bármely nemzetiiség tömör egységben él, a közigazgatás tárgyalási rendje ezen a nyelven is folytassék.

A Közgazdasági Front erdélyi Tésztasütés közben történt a szentesületi elnök s az ő vezetése mellett folyik a szervezkedés egész Erdélyben. Vasárnap délelőtt 10 órakor Kolozsvárt az ipartestület helyiségében naggyűlést tartanak s ezen a naggyűlésen a további jelölések ügyében is fontos határozatokat hoznak.

Ujabb politikai gyilkosság Szófiában

SZÓFIA. Tegnap délután négy órakor a hadügyminisztérium épülete előtt egy jól öltözött úr jelent meg, hogy felolvassa egy a napokban meggyilkolt macedon politikus nekrológját. Ebben a pillanatban egy ember szaladt feléje kiáltva: „Ti öltétek meg!” és revolveréből kétszer reálott, úgyhogy az emlékbeszédet olvasó férfi azonnal meghalt. A gyilkos a rendőrségre szietett, ahol feljelentette saját magát. Az ifjú gyilkos 28 éves, Bojan Karszticsnek hívják s maceróniai lakos. Kijelentette, hogy a gyilkosságra való megbízatást egy macedon komitácsi bandának a főnökétől kapta, mert Bikhailov főnök meg van győződve arról, hogy ez az úr ölte meg Marmes képviselőt. Később kiderült, hogy nem Marmes gyilkosát ölte meg az ifjú komitácsi, hanem Ivan Todorov gimnáziumi tanárt, aki azzal volt megbízva, hogy a nekrológot elkészítse és felolvassa.

Éjjeli rablótámadás egy kereskedő ellen

BISTRITA-BESZTERCE. Beszterce közelében merész rablótámadás történt. Éjjel egy órakor tizenegy jól felfegyverkezett álarcos bandita betört Vipald József kereskedőnek a lakásába. A rablók felverték az egész házat és az ott-hon találtak szegzették revolverüket, megfenyegették, hogy ha nem adják át a pénzt, akkor az egész családot a másvilágra küldik. A kereskedő anyósa kiabálni kezdett, mire a rablók súlyosan megsebesítették. Azután betörték a többi családtagok száját s nyugodtan hozzáfogtak a lakás kifosztásához. És tényleg, nem eredmény nélkül, mert a házi kasszában százharmincötezer lej készpénzt találtak, amit magukkal vittek. Ezzel azonban nem elégedtek meg, hanem a házból több ruhát, értéktárgyat raboltak el. Kilenc bandita dolgozott a házban, míg kettő kívül őrködött. A csendőrség megindította a nyomozást.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii 22.
Telefonszám: 885.

PAPIRUS

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.